

Paisatge fluvial del Cardener a Manresa

INDRETS. La zona de la Seu, el Pont Vell i la Cova és una de les postals de Manresa. Des del mirador del parc de la Seu es pot observar una història que va encara molt més enllà de la que explica el magnífic patrimoni arquitectònic i històric que atreu milers de visitants. És el riu Cardener com s'encaixa deixant balços (cingleres) elevats a banda i banda, sobre dels quals s'han construït edificis importants.

El Cardener entra al Pla de Bages per Callús, seguint un traçat més o menys de nord a sud. En arribar a la zona del Congost, però, fa un gir de 90°, i durant prop d'un quilòmetre i mig segueix en sentit oest-est fins que no pot tornar a recuperar la direcció que duia abans d'arribar a Manresa. Aquest gir espectacular es produeix perquè en aquest punt topa amb unes roques força més dures que les que havia anat trobant fins aquí. El Pla de Bages es caracteritza per l'abundància de lutites, un tipus de roca molt més fina i erosionable que els gresos. L'escapatòria que l'aigua ha trobat ha estat canviar dràsticament el curs fins a poder recuperar el seu camí natural.

Els gresos que fan de mur infranquejable són roques que formen part de l'antic delta de Sant Llorenç del Munt. Al llarg d'aquest tram se'n poden veure uns quant nivells que apareixen alternats amb altres de roques més toves. La resistència que donen a l'erosió ha determinat el paisatge. La manera com es pot identificar aquest fet és observant les cingleres, mirant riu avall cap a la

Balconada. Hi ha uns nivells de roca que sobresurten clarament entre la vegetació. Aquestes capes són formades predominantment pels gresos i es van intercalant amb nivells amb molta més vegetació. Aquests nivells més vegetats es corresponen amb roques més toves, les lutites, que són més aptes perquè hi creixin les plantes. Les lutites són de més bon erosionar. Aquest grau d'erosió diferencial segons el tipus de roca provoca una morfologia que és molt habitual a diferents llocs del Geoparc, les balmes, petites coves o entrants en una paret de roca o vessant rocallós, on entra la llum. Tradicionalment han servit d'habitatge i com a cobert per a bestiar, d'abric davant les inclemències del temps, per construir-hi edificis religiosos com ara ermites o petites esglésies, etc. Aquesta zona forma part dels espais d'interès geològic catalogats per l'Ajuntament de Manresa.

Nom del paratge: Paisatge fluvial del Cardener a Manresa.

Situació: Tram paral·lel al Cardener al pas per la ciutat, delimitat entre el Congost i la Guia. A la zona de l'estació de la Renfe.

Situació geològica: Les roques que es troben en aquesta zona provenen de sedimentació en ambients marins no gaire profunds. Són bàsicament materials deltaics de la Fm. Collbaix. A la base del Pont Vell també hi ha calcàries bioclàstiques de la Fm. Tossa, ambdues formen part del Grup Santa Maria.

Procedència del nom: Vistes sobre els efectes de l'acció del riu Cardener al seu pas per aquest indret.

Trets geològics: Morfologia generada per l'encaix del riu entre sediments deltaics i les balmes resultants de l'erosió diferencial.

Materials geològics: Essencialment gresos (pedra sorrenca) amb nivells de margues (tapàs) i calcàries.

Edat de formació: Sediments del Bartonian (Eocè mitjà), entre 40 i 37 milions d'anys.

Curiositats: Segons relata Sant Ignasi, va ser en una cova vora el Cardener on va quedar-se durant els onze mesos que va viure a Manresa, en una de les balmes d'aquesta zona. Aquí va tenir les experiències que el van inspirar per escriure els "Exercicis Espirituals".